

Vukman

Autor Administrator

'Susret s autorom' Zoranom Vukmanom

Jelena Hrgoviæ, Verbum

(...)I dok se èini kako je svijet izgubio svoje prepoznatljivo lice, novi fenomeni se nameæeu kao normalnost i to bez propitkivanja, bez moguænosti dijaloga na drušvenoj razini i to pravog, argumentiranog, polemièkog dijaloga, jer nema onoga tko bi ustao i progovorio, tko bi probudio uspavane. Individualni mislioci su vrlo rijetka pojava, a i ako postoje èesto ili nemaju prostor za izražavanje ili nisu dovoljno hrabri da progovore. (...)Vukman vjeruje kako hrvatsko društvo iako u sumnjama, strahovima i dvojbama, ipak koraèa naprijed… prema svjetlu.

U Verbumovoj

Knjižari sv. Frane u Splitu, 26. kolovoza održan je 'Susret s autorom'. Gost susreta bio je Zoran Vukman, a susretom je moderirala Jelena Hrgoviæ.

Inaèe, Zoran Vukman, završio je studij filozofije, ruskog jezika i književnosti, a aktualni je student Filozofsko-teološkog studija pri Katolièkom bogoslovnom fakultetu Sveuèilišta u Splitu. Afirmirao se kao novinar, publicist i pisac, a danas djeluje ponajviše kao analitièar društvenih, politièkih i religijskih fenomena. Usto bavi se eseistikom, pisanjem proze i prevodenjem. Radio je kao novinar dnevнog lista Slobodna Dalmacija gdje se tijekom devedesetih godina afirmirao kao kolumnist i politièki komentator, a od 2001. redoviti je komentator zagrebaèkog tjednika za kulturu Hrvatsko slovo. Vukman je autor 5 knjiga, od kojih su prve tri, objavljene u izdanju nakladne kuæe Verbum, postale uspješnice: Propast svijeta ili novo doba poganstva (1997.), koja je doživjela tri izdanja, a do danas je raprodana, Kuda ideš Hrvatska (2000.), te Put u Balkaniju (2001.). Autor je i strip-knjige Stepinac, znak vremena (2002.) koju je izdao u suradnji s ilustratorom Nikolom Listešom u vlastitoj nakladi, a u izdanju Naklade Vukman izišla je i njegova posljednja knjiga Hrvatska, ni crvena ni crna (2003.). Vukmanove knjige, proteklih godina bile su među najèitanijim publicistièkim naslovima, a sam Vukman afirmirao se kao jedan od najintrigantnijih i najoriginalnijih mlaðih autora.

Vukman piše, djeluje, putuje, održava javne

tribine i predavanja kako u domovini tako i u inozemstvu tragajući za odgovorima kako preporoditi Hrvatsku, kakvu Hrvatsku želimo i kako je možemo urediti da bude zemlja mira i blagostanja, &to se može i&to se može išeitati iz svih njegovih tekstova. Inače, Vukman živi i piše u Trogiru, kao potpuno samostalan autor i izdavač, neovisan o bilo kojoj političkoj i stranačkoj opciji, lobiju ili klanu, kako sam ističe zagledan u obzora Hrvatske i svijeta. Inače, oženjen je i otac 3 djece.

Domaće publici Vukman je bez dvojbe poznat kao svestrani autor: ponajprije kao novinar, kolumnist, komentator i analitičar, a potom i kao pisac, a svoju svestranost potvrdio je i ovim susretom. Upitan kako i kada je uopće započeo njegov put pisca, iskreno je odgovorio kako je pisanje njegov način ne samo izražavanje, nego i življena, pisanje je dio života, razmišjanja, usuda… Dodao je i kako je teško nekada procijeniti je li pisanje dar ili udes, ali bez dvojbe traži od svakog pojedinca da stane iza toga što piše, traži èvrstinu, odvažnost i hrabrost. Vukman je istaknuo kako nema posebnih uzora u novinarstvu, ali kako je mnogo autora utjecalo na njega, a među njima i Pupačić, Krleža, Joyce, Tolstoj, Dostojevski, a u kasnijoj fazi na poseban način Berdjajev, Solovljev… Dodao je i kako mu je sve ovo u novinarstvu èesto bilo i teret.

Govoreći o stanju u novinarstvu rekao je kako se mnogo toga promijenilo u posljednjih deset godina, novinarstvo je postalo instant novinarstvo. Čak i proces odgoja i obrazovanja novinara ubrzan je. Od onih koji prenose informaciju, novinari su postali senzacionalisti, a novine kreatori javnog mjenja. I u tome Vukman vidi jedan od razloga tzv. propasti svijeta o kojoj piše u svojoj prvoj knjizi Propast svijeta ili novo doba poganstva. U toj knjizi, objavljenoj prije 11 godina, gotovo vizionarski uočava fenomene koji æe se nametnuti kao postulati 'novog doba': dekristijanizacija društva i etike, sveprisutnost razlièitih pokreta i sekti, astrologija, agresivni feminizam, homoseksualnost, perverzije, slobodarstvo, dekadencija društva (na osobit način mladih), diktatura banalnosti, kultura smrti koju promièu mediji, pjevaèke i glumaèke zvijezde kao i razlièiti 'proroci', 'novi svjetski poredak' u politici, sebièenost, oholost… I dok se èini kako je svijet izgubio svoje prepoznatljivo lice, novi fenomeni se nameæu kao normalnost i to bez propitkivanja, bez moguènosti dijaloga na drušvenoj razini i to pravog, argumentiranog, polemièkog dijaloga, jer nema onoga tko bi ustao i progovorio, tko bi probudio uspavane. Individualni mislioci su vrlo rijetka pojava, a i ako postoje èesto ili nemaju prostor za izražavanje ili nisu dovoljno hrabri da progovore.

U svojim knjigama Vukman èesto naglašava religioznu viziju èovjeka i svijeta stvorenih od Boga pa se sukladno tome èudi svjetu koji ne odgovara toj viziji, èudite se i onom u što su se Božja stvorenja pretvorila okretanjem od Boga te poziva na autentièan put i angažman. Vukman ističe kako je svaki pojedinac, a na osobit način svaki kršæanin, dužan dati svoj doprinos svijetu djelujući u skladu sa svojim moguènostima, ali je isto tako neophodno međusobno povezivanje. Iako za mnoge probleme èesto mislimo kako proizlaze iz nedostatka novca, iskustvo pokazuje kako je nedostatak ljudi mnogo veæi problem. Stoga je vrijeme da se poèeme ulagati u èovjeka kako bi ga se odgojilo i obrazovalo i kako bi onda bio sposoban utjecati na društvene promjene.

U svim tim globalnim i lokalnim previranjima, i Vukmanu su se dogodile neke ozbiljne stvari. Danas je mnogo manje javno prisutan, gotovo utišan, ali ipak s nadom i u nadi koraèa dalje. Danas, uz rad, u svojoj 42. godini života student je na Filozofsko-teološkom studiju KBF-a u Splitu i svoj angažman vidi na poljima 'nove evangelizacije' koja je tako jako potrebna ovom svijetu. Taj govor nade provlaèi se kroz sve njegove tekstove kao 'slamka spasa' i pojedinca i društva u cijelosti, a i ovaj susret je zakljuèio

religioznom slikom 'praznoga groba' pred kojim se nalaze Isusovi uèenici te dodoao kako vjeruje da se hrvatsko društvo nalazi pred 'praznim grobom', u sumnjama, strahovima i dvojbama, ali kako koraèa naprijed… prema svjetlu.

Vukmanova prva knjiga Propast svijeta ili novo doba poganstva, koja sadrži njegove dotad neobjavljene eseje, ugledala je svjetlo dana 1997. godine u izdanju nakladne kuæe Verbum, a otad je doživjela tri izdanja koja su dosad rasprodana. Ovo djelo bez dvojbe predstavlja analitièko suoèavanje s tzv. kulturom smrti koja nas sve više okružuje.

Druga knjiga Kuda ideš; Hrvatska zbirka je izabranih i vrlo zapaženih kolumni Hrvatska raskrižja koje je u uglednom splitskom dnevniku SD redovito pisao od proljeæa 1997. godine. Hrvatsku realnost sustavno je i dosljedno analizirao u raznim aspektima, od duhovnog i moralnog do politièkog, psihosocijalnog i religijskog.

Do sada je takoðer u izdanju Verbuma objavio knjigu Put u Balkaniju koja sadrži kolumne objavljivane u Slobodnoj Dalmaciji i Hrvatskom slovu od ožujka 2000. do ožujka 2001., poznate kao Hrvatska raskrižja i Na brisanom prostoru.

Knjigu o Stepincu Stepinac, znak vremena napisao je oduševljen osobom bl. Alojzija Stepinca, nadbiskupa i kardinala, osobe s posebnom ulogom u bliskoj povijesti hrvatskog naroda. Knjigu je mnoštvom crteža ilustrirao Nikola Listeš, tako da je poprimila neobièan žanr strip-knjige, a izdao ju je u vlastitoj nakladi.

U posljednjoj knjizi Hrvatska, ni crvena ni crna, tiskanoj takoðer u vlastitoj nakladi, Vukman iznosi eseistièko promišljanje politièke i duhovne stvarnosti, a u knjizi su sabrani dotad neobjavljeni tekstovi u kojima se autor okreæe hrvatskoj buduænosti, promišlja njezino mjesto u svijetu i pokušava nadrasti podjele i unutarnje sukobe, nudeæi svoju viziju buduænosti. Naglasak stavlja na duhovne vrijednosti koje su pokretaè promjena u svakom pojedincu, a time i društu.

Zoran Vukman: Marijino uznesenje, Hrvatsko Slovo, 14. kolovoza 2008.

Živimo u dobu kad su cinizam i očaj postali sofisticirani izričaj duhovne praznine koju èovjek živi, i ne želi je sebi priznati kao stvarnost vlastita promocije u gradnji svijeta bez Boga. Mnogi ustrajavaju na konceptu globalne samodostatnosti èovjeka. Bog mu ne treba, Bog mu je suvišna kategorija, apstrakcija koja ga zamara, s kojom ne zna više ništa osim što nalazi neke zamjenske forme duhovnosti, "tehnike" i stimulanse za um i tijelo.

Kult tijela koji se danas živi nije ni prvi ni posljednji izraz materijalističke kulture u povijesti èovječanstva. Ali nikada nije imao tako možena sredstva kao što ih ima u suvremenom svijetu, i nikada nije toliko, paradoksalno, u pokušaju da uzvisi ljepotu tijela i spolnosti, unakazivao i tijelo i spolnost. Tijelo je postalo sredstvo praznine, postalo je predmet obožavanja i mučenja, postalo je izražaj podsvjesnog samoprijezira èovjeka koji više ništa ne vjeruje. Nije li groteskno što današnjici èovjek čini od sebe pod plastiènom kirurgijom, nije li znakovito da mnogi koji se žele uljepšati, na koncu se unakaze?

Ovaj uvod o kultu tijela koji je zastranio u globalnu industriju pseudoestetike koja potiče glupo samoobožavanje, dovodi nas do razmatranja jednog velikog otajstva ako u sjeni svijeta zastanemo i pokušamo pogledati što stoji iza obzora, što nam nudi i otkriva vjerska istina o Marijinu uznesenju na nebo. Na Veliku Gospu neki možda i ne znaju što se točno toga dana slavi, ali barem traže i tragaju za istinom i utjehom koju im može priopćiti Majka. Èovjek nije stvoreno za plièinu i uskočeu, on je stvoren za miru i dubinu postojanja. Tako ga ni kult tijela ne može zadovoljiti jer tijelo stari, onemoče, umire i raspada se. Bježati od takve neumitnosti u sfere estetske kirurgije, slièeno bi bilo kao kad dijete pred nailazeæom opasnošću zatvoriti oči i misli da je sigurno.

Na blagdan Velike Gospe rijeke hrvatskih vjemika slijevaju se u marijanska svetišta. Kad netko izgubi sponu s Bogom, uvijek mu ostaje spona s Majkom, a ona ga Bogu vraće, na jedan svoj poseban, prisilan način. "To nam danas govori vjerska istina uzne-senja, što nam znači Marijin assumpcio?"

Veliki teolog Karl Rahner kaže da "tome svijetu omraženog, obožavanog i zlopaoæenog tijela, Crkva govori svoj èelanak o Uznesenju svete Djevice, tijelom i dušom na nebo. Crkva ovu istinu o Mariji dovikuje: tijelo se spasava. Tijelo je veæ spašeno. Poèetak je veæ uèinen: u jednoj ženi, u èovjeku našeg roda, što je s nama plakao, trpio i s nama umro." Uznesenje naglašava dostojanstvo, vrijednost i plemenitost ljudskoga tijela. Rahner bi rekao da Marijino Uznesenje "predstavlja dovršenlik lik otkupljenja uopće." Isus svoju Majku uznao k sebi ne dopuštajući da njezino sveto tijelo trune u grobu. Kako odbijajuæe istine za debele ušće; i èovjeka okorjelog u cinièkom materijalizmu svijeta!

Mnogi ljudi ne žele vjerovati ni u plemenitije i uzvišenije jer im se blato u koje-mu se valjaju čini beznadno stvarnim, neumoljivim i konaènim. Pretvaraju se u svinje nad koritima. Kako èovjeku koji se tako unio objasniti da se iznad obora vidi nebo? Jean Galot, poznati mariolog, ističe da Uznesenje ukazuje i na vrijednost i dostojanstvo ženskog tijela". "Uznesenje je kræanski odgovor uzdizanju ženskog tijela u starom i moderom poganstvu. Uznesenje je pobjeda majčinske plemenitosti i djevièanske èistoæe te pokazuje da tijelo i duša pripadaju Bogu.", kaže Galot te naglašava i njegov drugi vidik - kao "najavu konaènog sjaja", proslave èovjekove duše i tijela.

A Fulton Sheen tvrdi da Uznesenje istièe ljubav i život kao dva temeljna stupa na kojima poèiva naša vjera. "Uznesenje na jedan nov naèin pobija ništavi-lo filozofskih propovjednika smrti. Najveæa zadaæa današnih duhovnih voða svijeta jest spasiti èovjeèanstvo od oèaja, u koji su ga bacili spol i strah pred smræu."

Valja naglasiti da istine vjere nisu apstraktni ideali nego izrièaji jedne duhovne stvarnosti kojoj kršæanin treba težiti. Ta stvamost nije izložena na tržnicama svijeta, ona je utisnuta u ljudsko srce i um, ona se èovjeku otkriva samo u istinskom osluškivanju dubljeg i višeg smisla. Nije ni profana, ni stavljena u izloge, ona je tiha, skrivena u dimenzijama koje se ne mogu dohvatiti bez èistoæe srca, niti se mogu naæi u estetici samouljepšavanja.

Ovakvi vidici poruke blagdana Velike Gospe prevažni su za èovjeka koji hita u svetište, da razmisli o tomu, da produbi svoju vjeru i provjeri svoje istinske duhovne ciljeve i životne prioritete. Kršæanin bi trebao biti èovjek koji misli i živi, koji analizira i kritièki promatra svijet koji mu nudi svoje "darove" i darove. Kršæanin je èovjek srca i duha, a nije èovjek adrenalina i nagona. A i za Hrvatsku bi blagdan Uznesenja trebao biti blagdan kad bi trebala zastati i predahnuti, zagledati se u sebe , u svoju stvarnost, u ono èemu teži i kamo ide